

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valitukseen koskien lupa- ja valvontalautakunnan hallintopakkopäätöstä 20.5.2025 § 65, uhkasakon tuomitseminen (JL 75§)

Lupa- ja valvontalautakunta 27.08.2025
496/11.04.00/2024

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta toteaa lausuntonaan uhkasakon tuomitsemispäätöstä koskevassa valitusasiassa (Dnro 1714/03.04.04.19/2025) seuraavaa:

Uhkasakon asettamispäätöksessä on päävelvoitteessa 1 määrätty siivottavaksi kiinteistön [REDACTED] piha-alueelta jätteeksi katsottavat tavarat. Jätelain 5 §:n nojalla jätteeksi katsotaan aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Tämä jätteen määritelmä on asettamispäätöksessä kuvattu. Päätöksessä on myös selkeästi rajattu päävelvoitteen 1 mukainen alue, jota siivoamismääräys koskee. Erilaisten jätteeksi katsottavien tavaroiden määrä on kuitenkin niin suuri, että niiden yksilöiminen on mahdotonta. Päätöksessä on todettu, että siistimisvelvoite ei koske käyttökelpoisia maatalouskoneita ja vaarallisista nesteistä on todettu, että ne voidaan siirtää varastoitavaksi katettuun tiivispohjaiseen tilaan.

Velvoitettu on toimittanut kuitteja metallin ja sekajätteen poistoimittamisesta, mutta asettamispäätöksessä mainitut kiinteistön kohdat ovat edelleen roskaantuneet. Piha-alueella oli vielä tarkastuksen 4.8.2025 aikaan samat aikaisemmin havaitut avonaiset aukileikatusta kanistereista tehdyt jäteöljyastiat, joista jäteöljy pääsee esteettä valumaan ympäristöön. Tämä osoittaa piittamattomuutta ympäristön pilaantumisesta, koska nämä olisi ollut syytä akuutin ympäristöriskin ollessa kyseessä siivota pois.

Velvoitetulle on annettu kehoitus kiinteistön siistimisestä 22.4.2024. Koska sitä ei ole noudatettu on asiassa annettu määräys 21.8.2024. Lisäksi asia on ollut vireillä jo 2014 ja 2016. Velvoitetulla on ollut runsaasti aikaa suorittaa siistiminen sulan ja lumettoman maan aikaan. Roskaantunut alue pihapiirissä on myös sen verran pienialainen, että sen siivoaminen esitettyssä ajassa ei ole ollut mahdotonta.

Paikalla tehtyjen havaintojen ja karttatarkastelun perusteella kiinteistön piha-alueen reunalla kulkee valtaoja. Maasto roskaantuneelta piha-alueelta viettää valtaojaan päin.

Velvoitettu omistaa kiinteistön [REDACTED], joten hänellä on ollut uhkasakkolain 7 §:n mukainen oikeudellinen mahdollisuus noudattaa määräystä. Velvoitetulla ei ole ollut hallituksen esityksessä Eduskunnalle uhkasakkolaiksi (HE n:o 63, 1990) esitettyjä perusteita, joiden nojalla voitaisi katsoa, ettei hänellä olisi ollut tosiasiallista mahdollisuutta noudattaa määräystä ja uhkasakkoa ei siksi olisi voitu velvoitettuun kohdistaa. Uhkasakon asettamisvaiheen kuulemisessa velvoitettu ei esittänyt kirjallisia eikä muitakaan tositteita taloudellisesta tilanteestaan tai maksukyvystään.

Asetetun uhkasakon määrässä on otettu huomioon päävelvoitteen edellyttämän toimenpiteen laajuus, ympäristölle aiheutuva riski sekä uhkasakon vaikutus velvoitetun halukkuuteen saattaa velvoite täytetyksi. Velvoitettu ei valittanut uhkasakon asettamispäätöksestä. Tuomitun uhkasakon määrässä on puolestaan otettu huomioon kuulemisessa esitetyn selvityksen nojalla velvoitetun maksukyky, kuten myös muut tuomitsemispäätöksessä esitetyt perusteet.

Velvoitettu omistaa edelleen kiinteistön [REDACTED] ja siihen liittyvän tilakeskuksen ympäristöineen.

Kuten tuomitsemispäätöksessä on kerrottu, on kyseessä osittain positiivisen arvon omaavia tai ilmaiseksi vastaanotettavia jätteitä, joiden poistotoimittamiseen ei pääsääntöisesti vaadita erityistä kalustoa. Valituksessa mainitut heinäpaalit on jo toimitettu pois alueelta.

Toimitetuista todistuksista, joilla on perusteltu kykenemättömyyttä noudattaa määräystä, todetaan niissä esitettyjen esteellisyysjaksojen sijoittuvan asetetun määräajan jälkeiseen aikaan.

Lausunnossa mainittujen seikkojen lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeutta pyydetään ottamaan valitusasian käsittelyssä huomioon tuomitsemispäätöksessä esitetyt perusteet. Lausunnossa ja tuomitsemispäätöksessä esitettyjen seikkojen nojalla lupa- ja valvontalautakunta ympäristönsuojeluviranomaisena katsoo, että uhkasakko on voitu tuomita uhkasakkolain 10 ja 11§:n nojalla, koska päävelvoitetta ei ole noudatettu, eikä sen noudattamatta jättämiselle ole esitetty pätevää syytä.

Päätös

Selostus

[REDACTED] on annettu 22.4.2024 kehoitus kiinteistön [REDACTED] siistimisestä. Koska kehotusta ei oltu määräaikaan mennessä noudatettu, antoi lupa- ja valvontalautakunta asiassa JL 75 §:n nojalla määräyksen ja asetti sen tehosteeksi juoksevan uhkasakon 21.08.2024 § 72. Määräyksen päävelvoitetta 1, joka koski roskaantuneen piha-alueen siistimistä, tuli noudattaa 60 päivän sisällä päätöksen tiedoksisaannista. Päätös saatiin annettua tiedoksi velvoitetulle 10.10.2024 pidetyn tarkastuksen yhteydessä. Määräaika päävelvoitteen 1 noudattamiselle päättyi 9.12.2024.

Määräajan jälkeen suoritetuilla tarkastuksilla on havaittu, että tavaroita on jonkun verran viety pois ja siirrelty, mutta aluetta ei ole riittävässä määrin siistitty. Koska määräyksen päävelvoitetta 1 ei oltu merkittävässä määrin noudatettu tuomitsi lupa- ja valvontalautakunta asetetun uhkasakon esitetty selvitys huomioon ottaen asetettua pienempänä 20.05.2025 § 65.

Kiinteistöllä olevan jätemateriaalin laatu ja määrä sekä siistimisen edistyminen ja hallintopakkoprosessin kulku käyvät ilmi lausunnon yhteydessä toimitetuista asiakirjoista.

Valitusasiakirja sisältää salassa pidettävää tietoa (JulKL 621/1999 § 24, kohta 23 ja 25), joten se jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille.

Ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen tulee kokoukseen alustamaan asiaa tarkemmin.

Esityslistan ohessa:

- Uhkasakon asettamispäätös 21.8.2024 § 72 sekä tuomitsemispäätös 20.5.2025 § 65

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, p. 0400 569 811

